

Interesna skupina delodajalcev

Številka: 061-12-4/2019/3
Ljubljana, 6. 11. 2019

Predlog

Z A P I S N I K

6. izredne seje Interesne skupine delodajalcev, ki je potekala v četrtek, 24. oktobra 2019, v sobi 212/II, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je pričela ob 14.30 uri in zaključila ob 15.00 uri.

PRISOTNI: Igor Antauer, Mitja Gorenšček, mag. Marija Lah, Jože Smole.

Dnevni red:

- 1. Zakon o postopku sodnega in izvensodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (ZPSVIKOB), EPA 515-VIII**
- 2. Zakon o spremembah Zakona za uravnoteženje javnih financ (ZUJF-F), EPA 691-VIII**

Ad 1)

Interesna skupina delodajalcev je sprejela sklep, da na podlagi 75.a člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) predlaga odločilni veto na **Zakon o postopku sodnega in izvensodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (ZPSVIKOB), EPA 515-VIII.**

Obrazložitev predloga za odločilni veto:

Državni svet je na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu (v nadaljevanju: ZBan-1L)¹ že leta 2013 izglasoval odločilni veto, saj je zakon po mnenju Državnega sveta posegel v ustavno zajamčene človekove pravice imetnikov podrejenih obveznosti bank, ker je Banki Slovenije omogočal posege v pridobljene pravice imetnikov podrejenih obveznosti bank. Državni svet je po ponovnem sprejemu ZBan-1L v Državnem zboru sprejel zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti 261a., 261b., 261c., 261d., 261e., 347. in 350a. člena Zakona o bančništvu² ter za začasno zadržanje izvrševanja teh členov zakona in za prednostno obravnavo zahteve. Ustavno sodišče je v postopku odločanja poslalo predhodno vprašanje na Sodišče Evropske unije. V odločbi U-I-295/13 je Ustavno

¹ Uradni list RS, št. 96/13.

² Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 35/11, 52/11 – popr., 59/11, 85/11, 48/12, 105/12, 56/13 in 96/13.

sodišče za neustavnega spoznalo 350.a člen ZBan-1, ker ni urejal nekaterih vprašanj, ki bi jih po odločbi Ustavnega sodišča moral urediti, in je zaradi tega kršil ustavno pravico nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank do učinkovitega sodnega varstva iz 23. člena Ustave Republike Slovenije³ (v nadaljevanju: Ustava).

Državni svet se je že 21. 2. 2019, še pred formalno vložitvijo Predloga Zakona o postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank, ki ga je pripravila Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada), aktivno vključil v postopek oblikovanja zakonskega besedila, saj je Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance podala pripombe k Predlogu zakona o postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank, ki je bil v javni razpravi. Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je dne 4. 6. 2019, oblikovala Poročilo k Predlogu zakona o postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank, v katerem je izpostavila pglavitne razloge za nasprotovanje predlaganim zakonskim rešitvam. Ministrstvo za finance je 10. 6. 2019 posredovalo Pojasnila v zvezi s pripombami k Predlogu zakona o postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank. Državni svet je na 19. seji 12. 6. 2019 sprejel mnenje k Predlogu zakona o postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank, v katerem predloga zakona ni podprl.

Državni zbor Republike Slovenije je 22. 10. 2019 sprejel Zakon o postopku sodnega in izvensodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (v nadaljevanju: ZPSVIKOB), ki ga je v zakonodajni postopek vložila Vlada. Zakon je bil pripravljen z namenom uresničiti odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije U-I-295/13 z dne 19. 10. 2016, v kateri je Ustavno sodišče ugotovilo neustavnost 350.a člena Zakona o bančništvu, ki je neustrezno urejal pravice imetnikov podrejenih obveznosti bank do sodnega varstva v primeru izbrisa. Interesna skupina meni, da sprejeti zakon postopka pravnega varstva nekdanjih imetnikov podrejenih obveznosti bank ne ureja ustrezno, saj ne odpravlja številnih pomislekov glede izključne pristojnosti sodišč za sojenje v sporih po omenjenem zakonu, vprašanj povezanih z določanjem sodnih taks, uporabo postopkov za sojenje v gospodarskih sporih, vprašanja varstva osebnih podatkov tožnikov in, nenazadnje, vprašanja izvensodnega izplačila pavšalnega nadomestila nekaterim nekdanjim imetnikom kvalificiranih obveznosti bank.

V tem oziru interesna skupina posebej opozarja, da zakon v 9. členu ureja izključno pristojnost Okrožnega sodišča v Mariboru za sojenje v omenjenih sporih. Kljub navedbam Vlade, da izključno pristojnost Okrožnega sodišča v Mariboru utemeljujejo razlogi, kot so prostorska stiska Okrožnega sodišča v Ljubljani, določanje izključne pristojnosti Okrožnega sodišča v Ljubljani na podlagi drugih zakonov in preobremenjenost omenjenega sodišča, interesna skupina poudarja, da lahko določanje izključne pristojnosti Okrožnega sodišča v Mariboru vodi do kršitve pravice do učinkovitega sodnega varstva po 23. členu Ustave. Kot je v svojem mnenju z dne 14. 6. 2019 k predlogu ZPSVIKOB opozorila že Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora (v nadaljevanju: ZPS), se bo pripad zadev v roku za vložitev tožbe izjemno povečal, kar bi lahko imelo negativen učinek na učinkovitost sodnega varstva tako v sporih po tem zakonu kot tudi v drugih gospodarskih sporih, ki se oziroma se

³ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a.

bodo reševali pred tem sodiščem. Predlagatelj prav tako v ZPSVIKOB ne rešuje praktičnega problema morebitne prostorske stiske na Okrožnem sodišču v Mariboru, saj tudi ta nima dovolj velikih prostorov za vse potencialne tožnike (teh je več kot 100.000), ki bi želeli spremljati obravnave, zato obstaja precejšnja verjetnost, da bo sodišče moralo najeti dodatne prostore.

Obenem interesna skupina poudarja, da zakon v 8. členu določa, da se za postopek, ki se vodi po tem zakonu, uporablja zakon, ki ureja pravdni postopek, in sicer se uporabijo pravila postopka v gospodarskih sporih. Vlada v obrazložitvi k predlogu zakona uporabo pravil postopka v gospodarskih sporih opira na raztezanje učinkov pravnih dejanj iz 29. člena, ki je temeljna značilnost enotnega sosporništva. Predlog zakona je sprva določal, da se vsi nekdanji imetniki kvalificiranih obveznosti bank v postopku štejejo za enotne sospornike, besedilo pa je bilo nato spremenjeno tako, da nikjer več ne omenja enotnega sosporništva, vseeno pa predvideva uporabo njegove ključne značilnosti, to je raztezanja pravnih dejanj. Interesna skupina poudarja, da je že Ustavno sodišče v 124. točki odločbe U-I-295/13 opozorilo na neravnotežje med položajem strank v postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank. Banka Slovenije naj bi bila tako kot regulator z vpogledom v vse podrobnosti delovanja bančnega sistema dejansko strokovno, kadrovsko in informacijsko mnogo močnejša od tipičnega vlagatelja v kvalificirana bančna upravičenja. Takšno neravnotežje pa lahko pomembno vpliva na dejanske možnosti tožnikov za uspeh v pravnih proti Banki Slovenije.⁴

ZPSVIKOB v tretjem odstavku 32. člena določa, da če najmanj 30 nekdanjih imetnikov skupaj vložijo tožbo iz 25. člena ZPSVIKOB in imajo skupnega pooblaščenca, se sodna taksa odmeri v višini 50 % takse, ki bi se odmerila v skladu z zakonom, ki ureja plačilo sodnih taks. Vlada v predlogu zakona navaja, da je določba namenjena spodbujanju združevanja nekdanjih imetnikov pri vlaganju tožb, kar zasleduje cilj čim večje koncentracije postopka. Treba je opozoriti, da v 10. členu Zakona o sodnih taksah⁵ sicer obstaja možnost, da se sodna taksa ne plača, če tako predvideva poseben zakon. Iz predloga ZST-1 in sistemske razlage je moč sklepati, da je tovrstna taksna oprostitvev mišljena kot socialni korektiv, ki tudi finančno šibkejšim omogoča dostop do sodišča, nikakor pa ni mišljena kot sredstvo za združevanje tožnikov. V tem primeru nastane neutemeljeno razlikovanje med 30 ali več tožniki, ki bodo skupaj vložili tožbo in imeli skupnega pooblaščenca, in ostalimi tožniki, ki teh pogojev ne bodo izpolnjevali. Takšno razlikovanje je v nasprotju z drugim odstavkom 14. člena Ustave, ki določa, da so pred zakonom vsi enaki. Gre za splošno načelo enakosti, ki se na področjih sodnih postopkov izraža kot načelo enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave in od zakonodajalca terja, da bistveno enake položaje ureja enako. Obenem pa omenjena zakonska rešitev lahko predstavlja tudi kršitev pravice do proste izbire pooblaščenca, saj so se tožniki, v primeru zelenega znižanja plačila sodnih taks, primorani dogovoriti o enem skupnem pooblaščenca.

Interesna skupina opozarja tudi na spornost javne objave podatkov o tožnikih (tako fizičnih kot pravnih oseb) predvsem z vidika varstva človekove informacijske zasebnosti, kot jo zagotavlja 38. člen Ustave, in svobodne gospodarske pobude, kot

⁴ 124. točka odločbe Ustavnega sodišča U-I-295/13 z dne 19. 10. 2016.

⁵ Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13, 58/14 – odl. US, 19/15 – odl. US, 30/16, 10/17 – ZPP-E, 11/18 – ZIZ-L in 35/18 – odl. US, v nadaljevanju: ZST-1.

jo zagotavlja 74. člen Ustave. Posega v obe ustavni pravici namreč zakonodajalec ni posebej utemeljil, predvsem pa ni obrazložil sorazmernost predlaganih ukrepov, ki bi bila skladna s sodno prakso Ustavnega sodišča. Interesna skupina prav tako opozarja na kršitev načela enakosti iz 14. člena Ustave pri ureditvi izvensodnega pavšalnega nadomestila za posamezne nekdanje imetnike kvalificiranih obveznosti bank (fizične osebe), saj razlikovanje nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank na podlagi njihovega socialnega položaja ni v razumni povezavi s predmetom urejanja.

Ker zakon ne zagotavlja ustrezne implementacije odločbe Ustavnega sodišča, saj ne vzpostavlja učinkovitega sodnega varstva za nekdanje imetnike kvalificiranih obveznosti bank, interesna skupina predlaga, da Državni zbor ponovno odloča o zakonu.

Ad 2)

Interesna skupina delodajalcev je sprejela sklep, da na podlagi 75.a člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) predlaga odločilni veto na: **Zakon o spremembah Zakona za uravnoteženje javnih financ (ZUJF-F), EPA 691-VIII.**

Obrazložitev predloga za odločilni veto:

Državni zbor je na 12. redni seji 22. 10. 2019 sprejel Zakon o spremembah Zakona za uravnoteženje javnih financ (v nadaljevanju: ZUJF-F), ki ga je v zakonodajni postopek posredovala skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Miho Kordišem. Zakon predvideva spremembo bruto urne postavke za osebe iz drugega odstavka 6. b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti⁶, in sicer na način, da bruto urna postavka za opravljeno uro začasnih in občasnih del ne sme biti nižja od zneska minimalne plače, preračunanega na uro dela povprečne mesečne delovne obveznosti za polni delovni čas.

Interesna skupina uvodoma opozarja na postopek sprejema ZUJF-F, saj je bil ta sprejet brez sodelovanja socialnih partnerjev, ki v okviru Ekonomsko-socialnega sveta obravnavajo vprašanja in ukrepe, povezane z ekonomsko in socialno politiko. Ekonomsko-socialni svet namreč predstavlja vrh socialnega dialoga v Republiki Sloveniji in je mesto vodenja socialnega dialoga pri načrtovanju zakonskih sprememb in forum za dogovarjanje o ključnih družbenih in razvojnih vprašanjih, zato je ključnega pomena, da se še pred vložitvijo takega predloga zakona opravi razprava o predlaganih rešitvah v okviru Ekonomsko-socialnega sveta. V okviru omenjene razprave bi namreč lahko socialni partnerji opravili celovito analizo študentskega dela v okviru veljavne zakonodaje in prek ocene prihodnjih učinkov predlaganih zakonskih sprememb ocenili dejanske učinke na gospodarstvo in širšo družbo. Na potrebo po opravi celovite analize področja študentskega dela je v okviru zakonodajnega postopka opozorila tudi Študentska organizacija Slovenije.

Glede višine minimalne urne postavke interesna skupina opozarja, da določitev bruto urne postavke za opravljeno uro začasnih in občasnih del v višini, ki ne sme biti nižja od zneska minimalne plače, preračunanega na uro dela povprečne delovne

⁶ Uradni list RS, št. 107/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 59/07 – ZŠtip, 51/10 – odl. US, 80/10 – ZUTD in 95/14 – ZUJF-C

obveznosti za polni delovni čas (174 ur), predstavlja previsoko podražitev študentskega dela, kar bi lahko privedlo ne le do zmanjševanja obsega omenjenega dela, temveč tudi do njegove dejanske ukinitve. Bruto urna postavka za opravljanje začasnih in občasnih del trenutno znaša 4,89 EUR, po 1. 1. 2020 pa bo ta znašala 5,40 EUR, kar pomeni več kot 10 % zvišanje bruto urne postavke. Pri tem je treba opozoriti tudi, da delodajalec plača tudi prispevke za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje in poškodbe pri delu, zato je bruto strošek za delodajalca še nekoliko višji. Vsekakor pa je sporna že sama podlaga za izračun minimalne urne postavke, ki se enači z minimalno urno postavko delavca z minimalno plačo, čeprav gre za različni ravni usposobljenosti za delo.

Interesna skupina delodajalcev opozarja, da se pravna podlaga za opravljanje začasnega in občasnega dela dijakov in študentov ter pravice in obveznosti, ki izhajajo iz omenjenega pravnega razmerja, bistveno razlikujejo od pravne podlage za redno zaposlene. Pri tem interesna skupina posebej poudarja na pomen, ki ga ima začasno in občasno opravljanje del dijakov in študentov za pridobivanje prvih delovnih izkušenj in prvi stik s potencialnimi delodajalci, kar pomeni, da predstavlja ta oblika dela pomembno prelomnico na začetku karierni poti marsikaterega dijaka ali študenta. Z nepremišljenimi posegi v višino bruto plačila za opravljanje začasnega in občasnega dela dijakov in študentov lahko resno posežemo v možnosti študentov po pridobivanju pomembnih znanj in kompetenc in njihovo finančno neodvisnost, saj zaradi narave šolanja in študija pogosto druge oblike opravljanja dela zanje niso primerne.

Miro Podlipec
sekretar interesne skupine

Igor Antauer
vodja interesne skupine